

27.29x15.04	1/2	7 עמוד	כותרת - הארץ	02/03/2016	52126292-9
המרכז האקדמי למשפט ועסקים ד"ר טלי קריצמן אמיר - תרצ - 26330					

המשנה ליועמ"ש: ישראל מתרשלת בטיפול בבקשות המקלט

עו"ד דינה זילבר אמרה כי על המדינה להגביר את קצב בחינת הבקשות, כפי שהתחייבה בעבר בבג"ץ, והוסיפה כי "אין הצדקה" לאי-כינוס ועדת הפליטים בשמונת החודשים האחרונים

המשנה ליועמ"ש: המדינה כשלה בטיפול בבקשות מקלט

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, עו"ד דינה זילבר, מודה כי המדינה התרשלה בטיפול בבקשות המקלט של אזרחי אריתריאה וסודאן. "אני לא מתכוונת להתפייף. בהקשר הזה המדינה חייבת להשתפר בנושא של היישום", אמרה זילבר בדיון בסוגיית מבקשי המקלט. לדבריה, "למדינה, כמי שמקדמת מדיניות שנשענת כל כולה על הבחנה בין פליטים לבין מהגרי עבודה, צריך להיות אינטרס להשלים את הטיפול בבקשות המקלט". יותר מ-10,000 בקשות מקלט ממתונות לתשובת המדינה, חלקן זה זמן רב. ב-2015 הסתיים הטיפול ב-909 בקשות בלבד – כולן נדחו, פרט לשני אזרחי אריתריאה שקיבלו מעמד פליט.

אילן ליאור, עמוד 7

אילן ליאור

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, עו"ד דינה זילבר, מודה כי המדינה התרשלה בטיפול בבקשות המקלט של אזרחי אריתריאה וסודאן. "אני לא מתכוונת להתפייף. בהקשר הזה המדינה חייבת להשתפר בנושא של היישום", אמרה זילבר בתשובה לשאלת "הארץ" בדיון בסוגיית מבקשי המקלט שהתקיים במכללה האקדמית למשפט ולעסקים ברמת גן. לטענתה, משרד המשפטים הפעיל בעבר לחץ על משרד הפנים לקדם את בחינת בקשות המקלט, אך למרות זאת לא חל שיפור.

לפי נתונים שפורסמו ב"הארץ" לפני כחודשיים, יותר מ-10,000 בקשות מקלט, רובן של אריתריאים וסודאנים, ממתונות לתשובת המדינה, חלקן זה זמן רב. ב-2015 הסתיים הטיפול ב-909 בקשות מקלט בלבד – כולן נדחו, פרט לשני אזרחי אריתריאה שקיבלו מעמד פליט. זילבר, ראש מחלקת הייעוץ במשרד המשפטים

עו"ד זילבר צילום: אוליבייה פיטוסי

וזה שהיתה אמונה על ניסוח גלגוליו השונים של החוק למניעת הסתננות, התייחסה להתחייבות המדינה בבג"ץ לפני כשנה להשלים תוך שנה את הטיפול בכ-3,500 בקשות מקלט של אריתריאים וסודאנים שהמתונו באותה עת למענה. חרף ההתחייבות כתב, השיבה המדינה ב-2015 רק לרבע ממספר הבקשות, ואלה כורלות גם בקשות של מי שאינם מאריתריאה או מסודאן.

לדברי זילבר, "אין הצדקה לעובדה שהתחייבות שהמדינה הצהירה עליה בבג"ץ מבחינת

טיפול וקצב בקשות המקלט (הכונה לקצב הטיפול בבקשות המקלט, א"ל) והשלמת הטיפול בהן לא מיושמות".

לדברי המשנה ליועמ"ש, "אין הצדקה" לכך שלא מונה עדיין יו"ר לוועדה הבוחנת את בקשות המקלט והיא אינה מתכנסת בשמונה החודשים האחרונים, מאז פרש מהתפקיד עו"ד אבי חימי. "למדינה, כמי שמקדמת מדיניות שנשענת כל כולה על הבחנה בין פליטות לבין מהגרי עבודה, צריך להיות אינטרס מהמעלה הראשונה להשלים את הטיפול בבקשות המקלט ולבסס אחת ולתמיד את הטיפול שלה – האם באמת הרוב המוחלט של האנשים האלה הם מהגרי עבודה כלכליים או אנשים שעונים על הפרמטרים מבחינה משפטית של אמנת הפליטים". זילבר הדגישה כי "זו בעצם סוגיית היסוד שעומדת בבסיס הוויכוח".

לדבריה, יש לפעול במהירות האפשרית להבהרת תמונת המצב העובדתית כדי להחליט החלטות מדיניות הנובעות ממנה. "אני לא

חושבת שיש הצדקה לאי עמידה בנושא הזה", אמרה.

זילבר ציינה כי משרד המשפטים הפעיל בעבר לחץ על משרד הפנים לקדם את בחינת בקשות המקלט. "משרד המשפטים עצמו הרים את הדגל הזה מספר פעמים בפני משרד הפנים והעמיד אותו על חובתו להתקדם בנושא הזה ומהר", אמרה זילבר. "יש הרבה הסברים – שרי פנים הת-

זילבר: השלמת הטיפול מתבקשת כדי לבסס את הטענה שרוב המבקשים הם מהגרי עבודה

חלפו... זה מינוי (של יו"ר הוועדה המייעצת לשר הפנים בענייני פליטים, א"ל) שהוא בעצם תלוי גם בשר הפנים וכו' – אני לא רוצה ללכת לכיוון הזה".

זילבר דיברה בדיון שהתקיים לרגל השקת הספר "ליונסקי פינת אסמרה" שערכה ד"ר טלי קריצמן מן אמיר, המקבץ מאמרים בסוגיית מבקשי המקלט. בדיון השתתפו

17.53x11.72	2/2	7 עמוד	הארץ - כותרת	02/03/2016	52126301-0
המרכז האקדמי למשפט ועסקים ד"ר טלי קריצמן אמיר - מדצ - 26330					

מבקשי מקלט במתקן חולות, בדצמבר צילום: אליהו הרשקוביץ

גם שופטת בית המשפט העליון בדימוס דליה דורנר והפרופסור רים רות גביון ואייל גרוס (המד) שמש פרשן משפטי של "הארץ". בפסק הדין שניתן באוגוסט בשנה שעברה ובו קבע בג"ץ כי תקופת הכליאה במתקן חולות בלתי מידתית, מתחה השופטת אסתר חיות ביקורת על מערכת המקלט בישראל. "הפגיעה הבלתי מידתית באלה המוחזקים במרכז האטי מאוד שבו מטפלת המדינה בבקשות מקלט", כתבה חיות. היא ציינה כי בג"ץ העיר על קצב בדיקת הבקשות בספטמבר 2014, בפסק הדין שפסל את התיקון השני לחוק למניעת הסתננות, אך לא חל כל שיפור מאז. "נוכח התנהלותה זו של המדינה לגבי נתיני סודאן ואריתריאה, נראה כי נתינים אלה לכודים במצב מתמשך ובלתי אפשרי של ערפל נורמטיבי בנוגע למעמדם", כתבה בהתייחסה לבחינת בקשות המקלט. חרף הביקורת, גם בשנה שעברה היה קצב בדיקת בקשות המקלט נמוך מאוד ביחס למספרן.

לפני יותר משלוש שנים. פחות מ-0.1% ממגישי בקשות המקלט מאריתריאה וסודאן הוכרו בישראל כפליטים, לעומת עשרות אחוזים במדינות מערביות אחרות.

אורחי אריתריאה וסודאן, מוחזקים בינתיים במתקן חולות. המדינה לא השיבה עד כה כלל לבקשות של יוצאי חבל דארפור בסודאן, אף שאחדות מהן הוגשו

לפי נתוני רשות האוכלוסין וההגירה, מפברואר 2015 ועד ינואר השנה עלה ביותר מ-90% מספר בקשות המקלט הממתינות למענה. רבים ממגישי הבקשות,